

OPIS ISTOTNYCH ZAGADNIENI DLA KOMISJI EGZAMINACYJNEJ
DO ZADANIA Z ZAKRESU PRAWA CYWILNEGO
(EGZAMIN PROKURATORSKI- 2022)

Zadaniem przystępujących do egzaminu prokuratorskiego z zakresu prawa cywilnego jest sporządzenie wniosku o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.

Przy rozwiązaniu zadania należy mieć na uwadze następujące kwestie:

1. Właściwość rzeczowa i miejscowa sądu, do którego należy złożyć wniosek o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.

W wypadku spraw, których przedmiotem jest wniosek o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego, właściwość rzeczowa i miejscowa sądu wynika z przepisów szczególnych, które wyłączają stosowanie przepisów ogólnych tj. wynikających z przepisów k.p.c. Zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm., zwanej dalej: ustawa w.t.p.a.), o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego orzeka sąd rejonowy właściwy według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy, w postępowaniu nieprocesowym.

Stąd wniosek w niniejszej sprawie powinien być skierowany do Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich [REDAKTURA] (w tym wypadku oznaczenie wydziału jako III nie ma znaczenia merytorycznego ani formalnego, bowiem następuje w zależności od ilości wydziałów cywilnych w danym sądzie rejonowym).

2. Określenie stron postępowania.

W *petitum* wniosku należy wskazać właściwe strony postępowania, czyli wnioskodawcę, którym może być Prokurator Rejonowy [REDAKTURA] (ewentualnie prokurator Prokuratury Rejonowej [REDAKTURA]), a uczestnikiem postępowania jest osoba, wobec której ma być orzeczony obowiązek leczenia odwykowego tj. w tym wypadku [REDAKTURA]

3. Podstawy prawne powołane we wniosku o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.

Wskazaniem jest, aby wniosek powoływał właściwe podstawy prawne, w oparciu o które prokurator sformułował to pismo procesowe.

Zdający powinien zwrócić uwagę, że prokurator składa wniosek w oparciu o art. 7 k.p.c. Właściwe wskazaną podstawą prawną działania prokuratora są odpowiednie przepisy proceduralne, unormowane w ustawie w.t.p.a., tj. przepis art. 26 ustawy w.t.p.a., a ponadto - w wypadku uznania przez zdającego, że w sprawie zachodzi celowość wnioskowania o ustanowienie na czas trwania obowiązku leczenia odwykowego nadzoru kuratora sądowego - art. 31 ust. 1 cyt. ustawy. Podstawą materialnoprawną wniosku jest przepis art. 24 ustawy w.t.p.a. Stąd prawidłowe podstawy prawne powinny określać działanie na podstawie art. 7 k.p.c. i art. 26 w zw. z art. 24 oraz art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).

4. Zdający powinien sformułować we wniosku prawidłowy w stosunku do stanu faktycznego i prawnego sprawy wniosek o zastosowanie wobec uczestniczki postępowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stacjonarnym zakładzie odwykowym lub też w niestacjonarnym zakładzie odwykowym.

Przy ocenie, czy adekwatny jest tryb leczenia odwykowego w stacjonarnym bądź też niestacjonarnym zakładzie odwykowym, zdający powinien uwzględnić stanowisko, zaprezentowane przez biegłych sądowych - psychologa i psychiatrę, wraz z uzasadnieniem, wskazującym według biegłych na właściwy tryb leczenia odwykowego w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie odwykowym. Zdający powinien też zwrócić uwagę na okoliczności faktyczne, świadczące o celowości zastosowania wobec uczestniczki postępowania jednego z tych dwóch trybów. Celowym jest dokonanie przez zdającego ustaleń i wyciągnięcie właściwych wniosków pod kątem rokowań, przemawiających za pozytywnymi bądź negatywnymi prognozami co do dobrowolnego poddania się leczeniu w trybie niestacjonarnym. Zgodnie z prawidłowo przyjętym tokiem rozumowania powyższe w dalszej konsekwencji rzutować powinno na uznanie trybu niestacjonarnego za niewystarczający do

osiągnięcia efektu terapeutycznego. Tym samym będzie to przemawiać za złożeniem wniosku o zobowiązanie do poddania się leczeniu w stacjonarnym zakładzie odwykowym.

5. Zastosowanie we wniosku fakultatywnego środka w postaci ustanowienia na czas trwania obowiązku leczenia odwykowego nadzoru kuratora sądowego.

Z uwagi na fakt, iż w przepisie art. 31 ust. 1 ustawy w.t.p.a. unormowany jest w formie fakultatywnej środek w postaci ustanowienia na czas trwania obowiązku leczenia odwykowego nadzoru kuratora sądowego, zadaniem zdającego będzie ocena, czy w przedmiotowej sprawie zachodzi potrzeba zastosowania tego nadzoru. W wypadku uznania celowości zastosowania nadzoru, zdający powinien sformułować odpowiedni wniosek w tym przedmiocie w treści wniosku o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego wraz z odpowiednim uzasadnieniem, opartym na ocenie okoliczności faktycznych sprawy.

6. Wnioski dowodowe.

We wniosku o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego zdający powinien sformułować właściwe wnioski dowodowe.

W katalogu wniosków dowodowych należy zawrzeć dopuszczenie dowodu z zeznań zawnioskowanych przez prokuratora świadków. Wniosek powinien wskazywać te osoby, których zeznania mogą być podstawą do poczynienia ustaleń o faktach, uwzględnianych przy rozpoznaniu sprawy przez sąd. Istotnym jest, aby wniosek był sformułowany poprawnie pod kątem wymogów formalnych, w tym wskazywał adres zamieszkania świadka, jak też określał fakty, które mają być wykazane tymi zeznaniami. Bardziej poprawne formalnie jest wskazanie w samym wniosku dowodowym faktów, na które ma zeznawać świadek. Jednakże dopuszczalne jest też ujęcie tych faktów w treści uzasadnienia wniosku i wskazania pod przytoczonym opisem ustaleń faktycznych konkretnego dowodu („Dowód: zeznania świadka [REDACTED] i świadka [REDACTED]”).

Weryfikacji powinien też podlegać dobór dowodów z odpowiednich dokumentów, zawnioskowanych we wniosku i załączenie do wniosku tej dokumentacji, która jest istotna dla rozpoznania sprawy przez sąd. Miernikiem w tym zakresie są przesłanki, określone w przepisie art. 24 ustawy w.t.p.a.

7. Uzasadnienie wniosku o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.

Zdający powinien sformułować uzasadnienie wniosku wraz z odpowiednim opisem stanu faktycznego sprawy, istotnego dla ustalenia, czy w sprawie wystąpiły przesłanki, warunkujące wystąpienie z wnioskiem o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego. Fakty wskazane w piśmie procesowym powinny odzwierciedlać zaistnienie w sprawie dwóch kumulatywnych przesłanek: przesłanki medycznej (nadużywanie alkoholu) i przesłanki społecznej w postaci co najmniej jednego z negatywnych zachowań, takich jak: działania wywołujące rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylanie się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematyczne zakłócanie spokoju lub porządku publicznego. W uzasadnieniu powinna być zawarta stosowna argumentacja, przemawiająca za uznaniem wskazanych faktów za udowodnione. Dodatkowo uzasadnienie wniosku powinno zawierać odniesienie się do tak ustalonego stanu faktycznego w kontekście zaistnienia w sprawie merytorycznych przesłanek, warunkujących zasadność wniosku. Ponadto celowym jest, aby treść uzasadnienia wniosku wskazywała na wynikającą z opinii biegłych sądowych ocenę w zakresie określenia rodzaju zakładu leczniczego (stacjonarnego bądź niestacjonarnego zakładu odwykowego). Zdający formułując treść uzasadnienia wniosku powinien odnieść się do tej konkluzji opinii biegłych sądowych i dodatkowo wskazać, czy i dlaczego z wykazanych dowodowo ustaleń wynika potrzeba wdrożenia leczenia stacjonarnego albo niestacjonarnego. Jeśli zdający uznał potrzebę zastosowania we wniosku fakultatywnego środka w postaci ustanowienia na czas trwania obowiązku leczenia odwykowego nadzoru kuratora sądowego, oczekiwanym jest, aby odniósł się do tej kwestii w uzasadnieniu wniosku wraz z odpowiednią argumentacją.

8. opłaty sądowe.

Wniosek o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego jest wolny od opłat sądowych.